

ADVIES Nr 28 / 2001 van 22 augustus 2001.

O. Ref. : 10 / A / 2001 / 024

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit waarbij het «Agence Wallonne à l'Exportation» (Waals Exportagentschap) gemachtigd wordt toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid op artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid op artikel 5, tweede lid;

Gelet op het verzoek om advies van de minister van Binnenlandse Zaken d.d. 7 juni 2001 dat de Commissie op 8 juni 2001 heeft ontvangen;

Gelet op het verslag van mevrouw N. LEPOIVRE,

Brengt op 22 augustus 2001 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP VAN HET VERZOEK OM ADVIES.

Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies aan de Commissie is voorgelegd, machtigt zoals het opschrift aangeeft, het «Agence wallonne à l'exportation» (Waals Exportagentschap) toegang te hebben tot verschillende informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen.

II. DRAAGWIJDTE VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT.

2.1. Op grond van artikel 1 wordt het «Agence wallonne à l'exportation» (Waals Exportagentschap) gemachtigd toegang te hebben tot de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 3° en 5° tot 9°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

In het artikel worden de twee doeleinden met het oog waarop deze toegang wordt gemachtigd, nader bepaald. Het gaat om de vervulling van de taken betreffende enerzijds het administratieve en geldelijke beheer van de personeelsleden van het "Agence" enerzijds en de toekenning van de kinderbijslag voor loonarbeiders ten bate van zijn personeel anderzijds.

In het derde lid wordt op beperkende wijze bepaald voor welke personeelsleden van het "Agence wallonne à l'exportation" (Waals Exportagentschap) de toegang is voorbehouden.

2.2. Artikel 2 voorziet dat de informatiegegevens verkregen overeenkomstig artikel 1 uitsluitend mogen worden gebruikt voor de hierboven opgesomde doeleinden en dat zij niet aan derden mogen worden meegedeeld. In het tweede lid wordt nader bepaald welke personen en autoriteiten niet als derden worden beschouwd.

2.3. Artikel 3, eerste lid, voorziet dat de lijst van personen (met vermelding van graad en functie) bedoeld in artikel 1, derde lid, jaarlijks wordt bezorgd aan de Commissie en dat deze personen verplicht zijn een verklaring te ondertekenen volgens welke zij zich ertoe verbinden het vertrouwelijke karakter van de informatiegegevens van het Rijksregister te bewaren.

III. ONDERZOEK VAN HET VERZOEK.

A Toepasselijke wetgeving.

3.1. Overeenkomstig de vaste rechtspraak van de Commissie moet de toegang van het «Agence wallonne à l'exportation» (Waals Exportagentschap) tot bepaalde informatiegegevens van het Rijksregister worden onderzocht zowel in het kader van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna wet van 8 augustus 1983 genoemd) als in dat van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, zoals gewijzigd bij de wet van 11 december 1998 (hierna wet van 8 december 1992 genoemd).

B Wet van 8 augustus 1983.

4.1. In de wet van 8 augustus 1983 zijn de beperkingen vastgelegd met betrekking tot de personen en de instellingen die kunnen worden gemachtigd het Rijksregister te raadplegen. Deze beperkingen hebben betrekking op de hoedanigheid van de instellingen en de personen (zie in die zin artikel 5).

4.2. De toegang van het «Agence wallonne à l'exportation» (Waals Exportagentschap) tot de informatiegegevens van het Rijksregister wordt gevraagd op grond van artikel 5, tweede lid, a), waarin het volgende bepaald is: «De Koning, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ingesteld bij de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, kan bij in Ministerraad overlegd besluit:

a) de toegang uitbreiden tot instellingen van Belgisch recht die opdrachten van algemeen belang vervullen; de Koning wijst deze instellingen nominatief aan... ».

4.3. Het «Agence wallonne à l'exportation» (Waals Exportagentschap) is krachtens het decreet van 2 april 1998 van het Waalse Gewest een instelling van openbaar nut met rechtspersoonlijkheid. Overeenkomstig artikel 5, tweede lid, a), kan het bijgevolg bij koninklijk besluit worden gemachtigd toegang te hebben tot het Rijksregister.

C. Wet van 8 december 1992.

5.1. De informatiegegevens van het Rijksregister zijn persoonsgegevens in de zin van het nieuwe artikel 1, §1, van deze wet. Krachtens artikel 4 van dezelfde wet mogen zij derhalve niet worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden waarvoor zij werden verkregen. Voornoemde gegevens moeten bovendien toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn ten aanzien van deze doeleinden. Zij moeten ook nauwkeurig zijn.

5.2. Derhalve moet de Commissie ook onderzoeken of de doeleinden waarvoor het «Agence wallonne à l'exportation» (Waals Exportagentschap) om toegang tot het Rijksregister verzoekt, welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn en, in geval van positief antwoord, onderzoeken of de informatiegegevens van het Rijksregister toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn ten aanzien van deze doeleinden.

5.3. Onderzoek van de doeleinden van het ontwerp van koninklijk besluit:

5.3.1. Doeleinden:

Het «Agence wallonne à l'exportation» (Waals Exportagentschap) verzoekt om toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister om twee doeleinden.

5.3.2. Het administratieve en geldelijke beheer van de personeelsleden van het Agence (artikel 1, tweede lid, van het ontwerp van koninklijk besluit) is de **eerste doelstelling** waarvoor om toegang wordt verzocht.

5.3.3. In het verslag aan de Koning is nader bepaald dat zowel het statutaire personeel als het contractuele personeel van het «Agence wallonne à l'exportation» (Waals Exportagentschap) dat in België en in het buitenland werkt, daarbij betrokken zijn.

Het beheer omvat:

- de werving en indienstneming van ambtenaren;
- de follow-up van hun administratieve loopbaan (procedures inzake bevordering, mutatie, tuchtprocedures, ...);
- hun opruststelling en het pensioen;
- de betaling van hun wedden, vergoedingen, toelagen en gelden;
- ...

5.3.4. Per brief van 20 augustus 2001 heeft het «Agence wallonne à l'exportation» (Waals Exportagentschap) meegedeeld dat het overgaat tot de werving van:

- contractueel personeel, te weten in hoofdzaak personeel belast met de vervanging van statutaire ambtenaren met langdurig verlof, op grond van spontane kandidaturen;
- statutair personeel, uitsluitend op grond van door Selor georganiseerde examens.

5.3.5. Verantwoording:

In het verslag aan de Koning is nader bepaald dat overeenkomstig artikel 14 van het decreet van 2 april 1998 houdende oprichting van het “Agence wallonne à l'exportation” (Waals Exportagentschap), het “Agence” overgaat tot de werving en de indienstneming van zijn personeel met de instemming van de regering.

Bovendien bestaat een groot deel van het personeel uit contractuele personeelsleden op een post in het buitenland.

5.3.6. Standpunt van de Commissie:

5.3.6.1. De Commissie is van oordeel dat zij een onderscheid moet maken tussen het verzoek om toegang tot de gegevens van het Rijksregister voor de werving van personeel en dat met betrekking tot het administratieve beheer van het personeel van het “Agence”.

5.3.6.2. Met betrekking tot de toegang tot het Rijksregister voor de werving van personeel:

SELOR is krachtens de koninklijke besluiten van 3 maart 1986 gemachtigd toegang te hebben tot het Rijksregister van de natuurlijke personen.

Aangezien deze machtiging gegrond is op de noodzaak zich te vergewissen van de nauwkeurigheid van de persoonsgegevens van elke kandidaat, dringt volgens de Commissie dezelfde noodzaak zich op met betrekking tot de wervingsprocedures, ongeacht of het “Agence” deze rechtstreeks of in samenwerking met Selor beheert.

De Commissie merkt bovendien op dat het feit dat aan een instelling met opdrachten van openbaar belang de middelen worden gegeven om zich te vergewissen van de juistheid van de persoonsgegevens van een kandidaat voor een openbaar ambt, ongetwijfeld het algemeen belang dient. Het zou overigens indruisen tegen het gelijkheidsbeginsel – zowel met betrekking tot de instellingen die optreden bij de indienstneming van hun personeel als met betrekking tot de kandidaten zelf - indien bij vergelijkbare situaties de toegang tot het Rijksregister in bepaalde gevallen wordt gemachtigd en in andere gevallen geweigerd.

Gelet op zijn hoedanigheid van instelling met opdrachten van openbaar belang en omdat het een autoriteit betreft die voor de selectie van zijn personeel gerechtigd is samen te werken met Selor, alsook zelf te selecteren, beantwoordt de toegang tot het Rijksregister aan de legitimiteitsvoorwaarde opgelegd krachtens artikel 4, §1, van de wet van 8 december 1992.

5.3.6.3. Toegang tot het Rijksregister met het oog op het personeelsbeheer.

De Commissie is met betrekking tot het personeelsbeheer (betaling van wedden, vergoedingen, tegoeden en gelden, follow-up van de administratieve loopbaan, opruistelling,...) daarentegen van oordeel dat hiervoor geen toegang tot de gegevens van het Rijksregister kan worden verleend omdat deze taak behoort tot de opdracht van openbaar belang van het “Agence wallonne à l'exportation” (Waals Exportagentschap).

Bovendien is het in zijn hoedanigheid van werkgever ofwel reeds in het bezit van de informatiegegevens van het Rijksregister, ofwel kan het gemakkelijk de gewenste inlichtingen verkrijgen door deze rechtstreeks aan zijn personeelsleden te vragen.

5.3.6.4. Het principe van de legitimiteit van de doelstelling dat krachtens artikel 5, tweede lid, van de wet van 1983 is opgelegd, zou niet worden nageleefd indien de Commissie het "Agence" de mogelijkheid zou bieden toegang te hebben tot de gegevens van het Rijksregister voor het personeelsbeheer.

5.4. Tweede doelstelling:

5.4.1. De toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister wordt eveneens gevraagd voor de vervulling van de taken met betrekking tot de uitvoering van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders (artikel 1, tweede lid, van het ontwerp).

De informatiegegevens waarvoor de toegang is gevraagd, zijn die bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 3° en 5° tot 9°.

5.4.2. Verantwoording:

Het «Agence wallonne à l'exportation» (Waals Exportagentschap) is overeenkomstig artikel 18 van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders eveneens bevoegd de kinderbijslag, het kraamgeld en de adoptiepremie rechtstreeks aan zijn personeelsleden te verlenen.

Het "Agence wallonne à l'exportation" (Waals Exportagentschap) moet als autonome kas zelf het recht op deze vergoedingen vaststellen en de juistheid controleren van de gegevens die noodzakelijk zijn voor de correcte toepassing van voornoemde samengeordende wetten van 19 december 1939.

5.4.3. Standpunt van de Commissie:

Krachtens artikel 173quater van de samengeordende wetten van 19 december 1939 zijn de ministeriële diensten belast met de uitvoering van deze wetten niet alleen gerechtigd maar ook verplicht zich tot het Rijksregister van de natuurlijke personen te richten om de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 te bekomen of om de juistheid van deze informatiegegevens na te gaan. Het «Agence wallonne à l'exportation» moet met een dergelijke dienst worden gelijkgesteld aangezien het overeenkomstig artikel 18 van voornoemde samengeordende wetten belast is de met de rechtstreekse toekenning van de kinderbijslag aan zijn personeelsleden.

De Commissie merkt daarenboven op dat de taken in kwestie ongetwijfeld kunnen worden beschouwd als taken van algemeen belang.

Daaruit volgt dat deze tweede welbepaalde en uitdrukkelijk omschreven doelstelling gerechtvaardigd is. Zij voldoet derhalve aan het finaliteitscriterium bedoeld in artikel 4, §1, van de wet van 8 december 1992.

6. Onderzoek van het proportionaliteitsbeginsel.

6.1. Overeenkomstig het nieuwe artikel 4, §1, 3° en 4°, van de wet van 8 december 1992 moet de Commissie eveneens onderzoeken of de gegevens van het Rijksregister waarvoor om toegang wordt verzocht toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn ten aanzien van de doeleinden waarvoor zij worden meegedeeld.

6.2. Gegevens waarvoor om toegang is verzocht.

De Commissie stelt vast dat het ontwerp van koninklijk besluit toegang verleent tot de informatiegegevens opgesomd in artikel 3, eerste lid, 1° tot 3° en 5° tot 9° van de wet van 8 augustus 1983.

6.3. Verantwoording:

In het verslag aan de Koning bij het ontwerp, worden de redenen voor de toegang tot deze gegevens, gedetailleerd verantwoord.

De gegevens betreffende de naam en de voornamen (artikel 3, eerste lid, 1°, van de wet van 1983), geboorteplaats en –datum (2°), geslacht (3°), nationaliteit (4°) en hoofdverblijfplaats (5°) vormen de minimale gegevens om een dossier betreffende een natuurlijke persoon te kunnen opstellen. Deze informatiegegevens maken het tevens mogelijk met zekerheid een persoon te identificeren waardoor homoniemen worden vermeden en een vertrouwelijke bezorging van de briefwisseling wordt verzekerd.

De informatie betreffende de nationaliteit (4°) is onontbeerlijk in het kader van wervingsprocedures en is eveneens belangrijk voor de toekenning van paspoorten.

6.4. Standpunt van de Commissie:

6.4.1. De Commissie erkent dat in het onderhavige geval de namen en voornamen, de geboorteplaats en –datum, het geslacht en de verblijfplaats minimale informatiegegevens zijn die nodig zijn om een dossier betreffende een natuurlijke persoon op te stellen.

6.4.2. Zij stelt vast dat in het ontwerp van koninklijk besluit niet om toegang tot de informatie betreffende de nationaliteit (gegeven bedoeld in artikel 3, eerste lid, 4°, van de wet van 8 augustus 1983) wordt verzocht.

In het verslag aan de Koning wordt de toegang tot het gegeven van de nationaliteit alleen gerechtvaardigd in het kader van wervingsprocedures alsook voor de toekenning van paspoorten, te weten gedeeltelijk voor de eerste doelstelling in verband waarmee de Commissie van oordeel is het “Agence” geen toegang tot het Rijksregister te kunnen verlenen (zie hierboven punt 5.3.6).

De Commissie merkt ten overvloede op dat de toekenning van paspoorten niet tot de opdrachten van het “Agence” behoort.

De Commissie ziet a priori ook niet waarom voor de toekenning van kinderbijslag de nationaliteit van betrokkene gekend moet zijn.

De redenen die het “Agence” opgeeft om toegang tot het gegeven betreffende de nationaliteit, zijn derhalve niet relevant, behalve eventueel voor de wervingsprocedure.

6.4.3. De Commissie merkt op dat het «Agence wallonne à l'exportation» (Waals Exportagentschap) in het verslag aan de Koning geen nadere uitleg geeft over het belang voor het “Agence” van de informatie betreffende het beroep (gegeven bedoeld in artikel 3, eerste lid, 7°, van de wet van 8 augustus 1983).

Er moet in de eerste plaats eraan worden herinnerd dat dit gegeven in het kader van het Rijksregister een heel onbetrouwbaar karakter heeft aangezien er geen enkele wettelijke verplichting bestaat om de gemeente ervan op de hoogte te brengen dat een persoon van werk verandert. Het zijn evenwel de gemeenten die de informatiegegevens aan het Rijksregister bezorgen. Bovendien kent het “Agence” dit gegeven op zijn minst voor zijn eigen personeelsleden,

daar het de beroepsactiviteit van deze laatsten is die recht geeft op kinderbijslag. Het is derhalve overbodig het beroep van de andere gezinsleden te kennen.

De Commissie besluit hieruit dat niet kan worden aangenomen dat de vermelding van het "beroep" zoals opgenomen in het Rijksregister altijd een exact gegeven is, zoals vereist bij artikel 4, §1°, 4°, van de wet van 8 december 1992, noch dat het van nut is voor het "Agence".

6.4.4. De Commissie heeft geen enkele opmerking met betrekking tot de toegang tot de andere gegevens. De redenen die het "Agence" inroept, verantwoordt in rechte de relevantie en de proportionaliteit van de toegang tot de gevraagde informatiegegevens ten opzichte van de vervulling van de taken van het "Agence wallonne à l'exportation" (Waals Exportagentschap) op het stuk van de indienstneming van zijn personeel en van de tenuitvoerlegging van de wetten betreffende de kinderbijslag.

A Personen gemachtigd om toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister.

7.1. Krachtens artikel 1, derde lid, van het ontwerp krijgen volgende personen toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister:

- de Directeur van de Algemene Diensten;
- de verantwoordelijke van de Cel Personeelsbeheer.

7.2. Het uiterst beperkt aantal personen die gemachtigd zijn toegang te hebben tot het Rijksregister beantwoordt aan de bezorgdheid die de Commissie dikwijls heeft geuit om de risico's op verspreiding van de informatiegegevens van het Rijksregister te beperken.

7.3. Het ontwerp voorziet eveneens erin dat de lijst van deze personen, met vermelding van hun graad en hun functie, wordt opgesteld en jaarlijks aan de Commissie wordt bezorgd (artikel 3, eerste lid). In dit opzicht herhaalt de Commissie ten overvloede haar in tal van adviezen uitgedrukte wens om haar de lijst van gemachtigde personen niet periodiek toe te zenden maar die steeds ter beschikking te houden en voortdurend bij te werken.

B. Veiligheidsmaatregelen.

8.1. De Commissie stelt met tevredenheid vast dat in antwoord op een bezorgdheid geformuleerd in voorgaande adviezen, de personen die toegang hebben tot het Rijksregister een verklaring moeten ondertekenen volgens welke zij zich ertoe verbinden het vertrouwelijke karakter van de informatiegegevens waartoe zij toegang krijgen, te bewaren (artikel 3, tweede lid).

8.2. Zij hecht haar goedkeuring aan de maatregelen vermeld in het verslag aan de Koning die het «Agence wallonne à l'exportation» (Waals Exportagentschap) wil nemen om de veiligheid en het vertrouwelijke karakter van de informatiegegevens van het Rijksregister te bewaren.

OM DEZE REDENEN,

Brengt de Commissie een negatief advies uit met betrekking tot het verzoek om toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister met het oog op de vervulling van de taken betreffende het administratieve en geldelijke beheer van de personeelsleden van het "Agence wallonne à l'exportation" (Waals Exportagentschap).

Onder voorbehoud van de opmerkingen inzake de toegang tot het gegeven "beroep" heeft de Commissie geen bezwaar dat het "Agence" in het kader van de wervingsprocedures van zijn personeel toegang heeft tot de informatiegegevens van het Rijksregister

Onder voorbehoud van de opmerkingen inzake de toegang tot de informatiegegevens betreffende nationaliteit en beroep brengt zij een gunstig advies uit met betrekking tot de toegang van het "Agence wallonne à l'exportation" (Waals Exportagentschap) tot de gegevens van het Rijksregister voor de tenuitvoerlegging van de wetten betreffende de kinderbijslag voor de loonarbeiders.

Voor de secretaris,
wettig verhinderd,

De voorzitter,

(get.) D. GHEUDE
adviseur

(get.) P. THOMAS.